

1. Ruimtelijke analyse

De hoofdstructuur van Huizen is tijdens de ontwikkeling van Huizen geleidelijk ontstaan. Omdat in de structuurvisie uitspraken gedaan worden over de ruimtelijke hoofdstructuur, worden in dit hoofdstuk het ontstaan en de ontwikkeling van Huizen en de daaruit volgende hoofdstructuur met de bijbehorende ruimtelijke kwaliteiten, knelpunten en kansen inzichtelijk gemaakt.

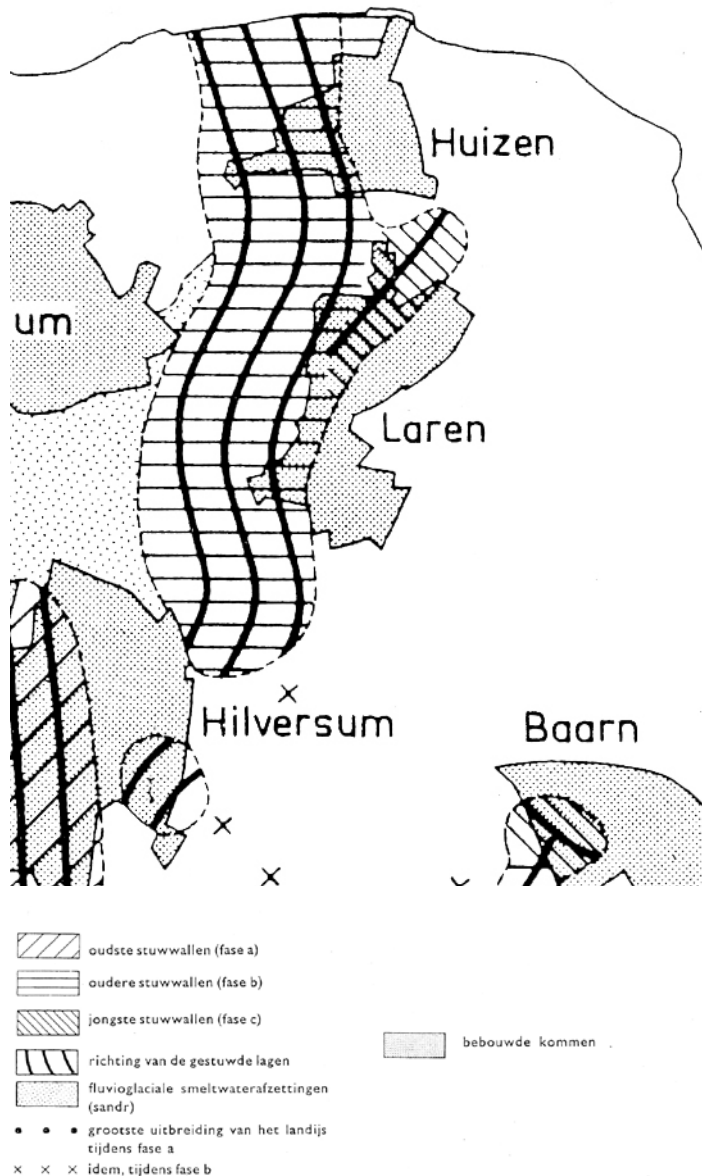

Positie in het Gooi

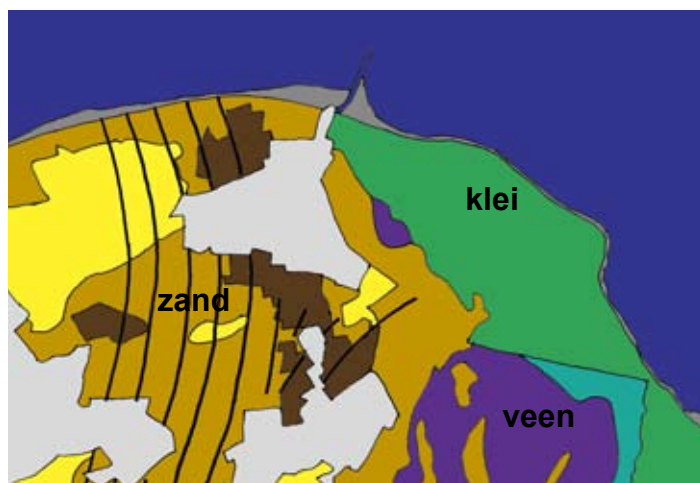
Kenmerkend voor de gehele regio is het contrast tussen het hoge en droge landschap van de stuwwal (de heuvelrug) en het lager gelegen nattere veen- en kleigebied. Dit levert een groot scala aan natuurgebieden op. Drie grote landschappelijke assen vormen het gebied. Tussen Hilversum en Huizen ligt het bos- en heidegebied waar vanuit er een ecologische verbinding is met de natuur van de Utrechtse Heuvelrug. Ten westen van Bussum en Hilversum liggen de Vechtplassen, onderdeel van de regionale natte as. Ten oosten van Huizen en Hilversum ligt het open landschap van de Eemdelta.

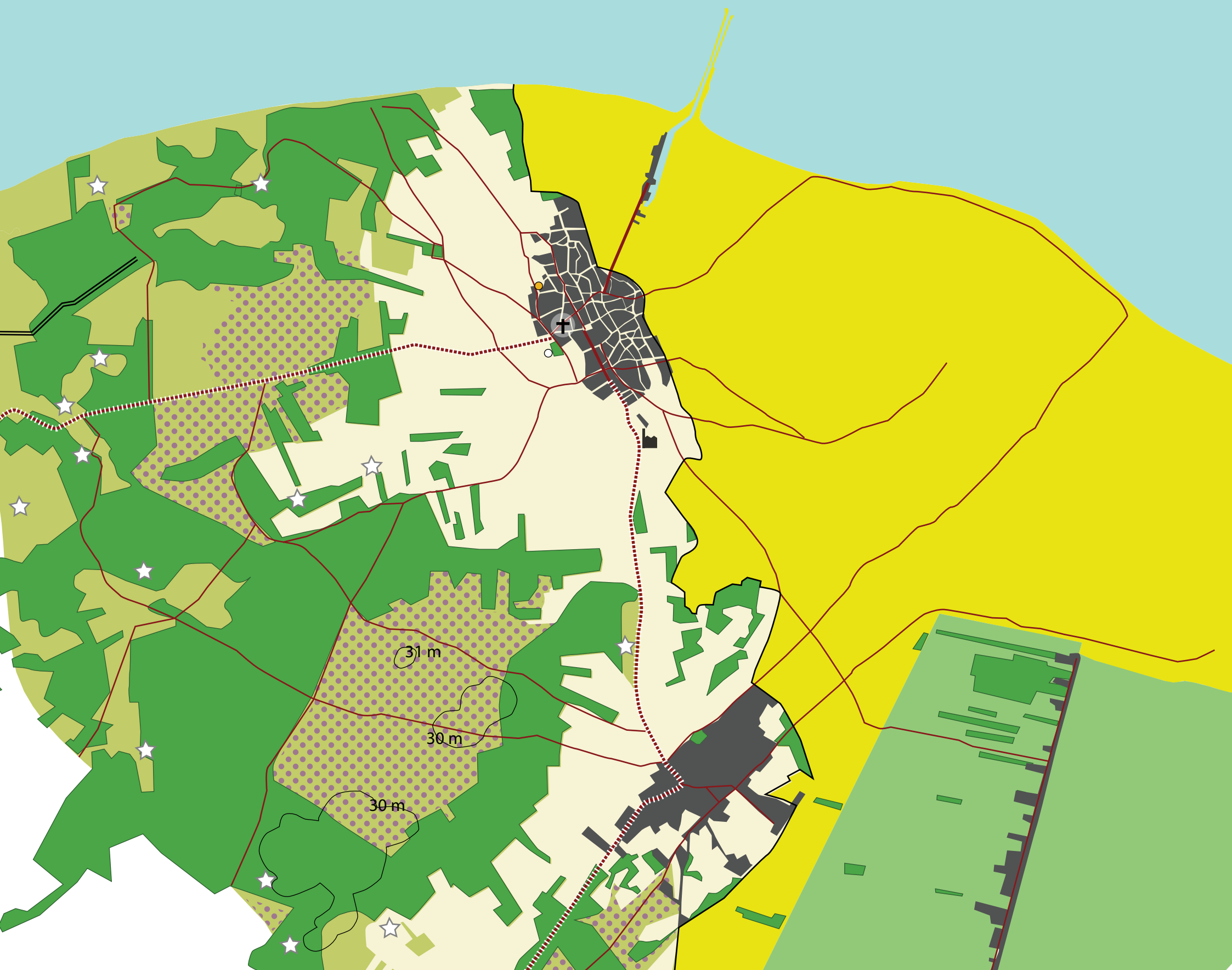
Het dorp Huizen ligt op de overgang van het Gooi en de Eemdelta. Het ligt aan het Gooimeer, in het noordelijke gedeelte van het Gooi. Huizen ligt in de oksel van de snelwegen A1 (naar Amsterdam en Amersfoort) en A27 (naar Utrecht en Almere). Door deze snelwegen wordt Huizen, samen met de dorpen Blaricum en Laren, afgesneden van de grotere kernen in het Gooi met een treinstation: Hilversum en Bussum. Ruimtelijk wordt tevens de relatie met het toeristische Naarden (met Naarden vesting) en Eemnes door de snelwegen bemoeilijkt, dit wordt echter veelal niet zo ervaren.

Huizen onderscheidt zich van de rest van de steden en dorpen in het Gooi door haar positie direct aan het Gooimeer en door de aanwezigheid van een eigen haven. Daarnaast heeft Huizen een fraaie ligging op de overgang van hoog naar laag en zijn de aangrenzende bos- en heidegebieden direct toegankelijk.

Bron: Bodemkaart van Nederland,
Uitgave 1966, Stichting voor Bodemkartering

Historie: dorp in het landschap

Legenda 1905

- hogere zandgronden
- akkerland
- lager gelegen weide
- polder
- bos
- heide
- water
- steilrand
- binnendijk
- bebouwing
- wegen
- stoomtram
- buitenplaatsen
- industrie
- kerk
- school
- begraafplaats

Huizen wordt voor het eerst genoemd in de 14de eeuw. Het dorp is ontstaan op de hoger gelegen zandgronden van de stuwwal, veilig buiten de invloedssfeer van de Zuiderzee. De kern lag in de nabijheid van de (oude) kerk en de begraafplaats. De eerste groei bestond vooral uit boerderijen rondom een gemeenschappelijke weide.

Huizen was een landbouwdorp. Schapen graasden op de woeste gronden en leverden mest voor de akkers, hooi kwam van de weilanden, riet van de maatlanden en hout uit het bos. De hoeveelheid akkers, woeste gronden en de grootte van het dorp waren met elkaar in evenwicht.

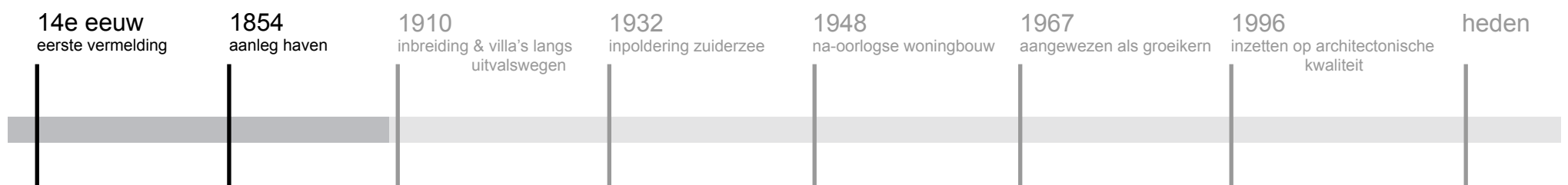
Omdat Huizen op de overgang tussen de hoger gelegen zandgronden van de stuwwal en de lager gelegen gronden van de Eemdelta lag, hadden de bewoners verschillende landschapstypen binnen handbereik. De strook langs de kust bestond uit rietlanden ('maatlanden') en aangeslibd gebied ('aangerechten'). Deze lager gelegen gronden werden vooral gebruikt als weide en hooilanden. De hoger gelegen zandgronden bestonden grotendeels uit 'woeste gronden': bos en heide. Grote delen hiervan zijn gedurende de jaren ontgonnen tot akkerland: de 'Huizereng'. De overgebleven delen werden gebruikt voor hakhout en om vee te laten grazen. Later zijn hier verschillende buitenplaatsen ontstaan, vooral in de 17e en 18e eeuw. Tussen de 'woeste gronden' (met name de Tafelbergheide) en de lager gelegen gebieden kunnen hoogteverschillen van wel 30 meter optreden. Op de historische kaart zijn de hoger gelegen gronden met akkers, bossen en heidevelden enerzijds en de lager gelegen gronden met weilanden anderzijds, goed herkenbaar. Wegen en paden vanuit het dorp ontsluiten de verschillende landschapseenheden.

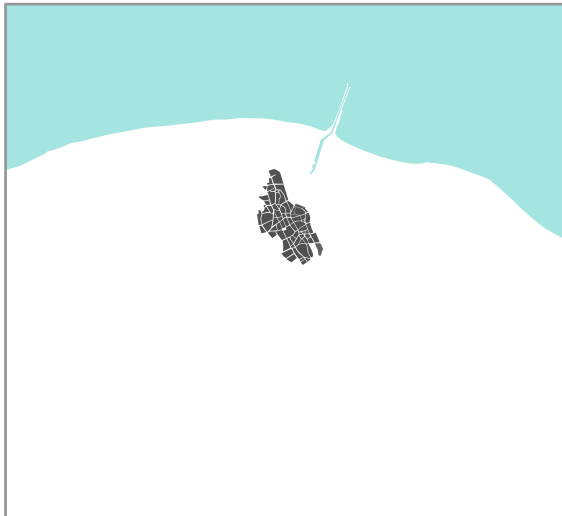
De overgang tussen het hoger en lager gelegen gebied wordt gevormd door een steilrand en 'de Koedijk van de Oostermeent' (een dijk die diende als veekering tussen weide en akkers en als waterkering). Het dorp ontwikkelde zich in noord-zuid richting langs de steilrand/dijk, maar bleef daarbij zorgvuldig op de hoger gelegen delen. Er was geen direct contact met de Zuiderzee.

Na de aanleg van de haven in 1854 (als reactie op het sluiten van de haven in Naarden in verband met het creëren van de vestingwerken) heeft de visserij een groei doorgemaakt en is Huizen zich meer gaan richten op de Zuiderzee. Huizen werd al snel een vissersdorp. Op de kaart van 1905 is duidelijk bebouwing langs de haven te zien: de eerste bebouwing op de lager gelegen delen (binnen de invloedssfeer van de Zuiderzee).

Vanuit het dorp leiden radiale uitvalswegen in diverse richtingen: onder andere een rechte weg naar de haven en slingerende lanen naar Naarden en Blaricum. Met name deze lanen spelen nog steeds een belangrijke rol in de huidige structuur van Huizen.

Langs de wegen naar Naarden en Blaricum liep een stoomtram. Langs deze tramlijnen lagen in 1905 de steenfabriek van Huizen en de Suikerfabriek van Naarden (ter plekke van de huidige chemische fabriek).

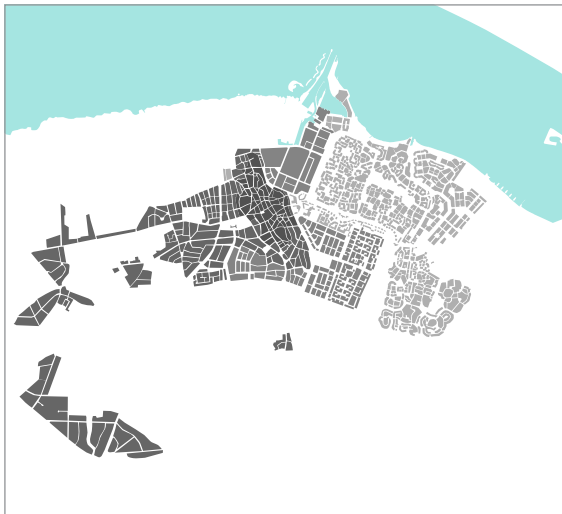
tot 1900: oude dorp

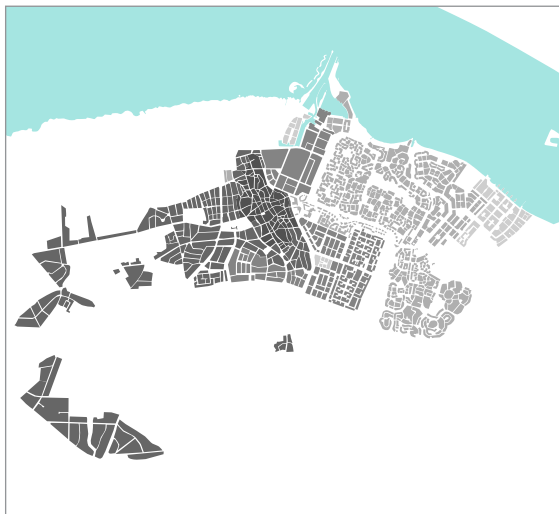
1900-1932: geleidelijke groei

1932-1960: met name na-oorlogs & industrie

1960-1990: jaren '70 - '80

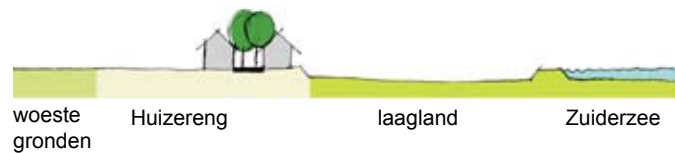
1990-nu: hedendaags

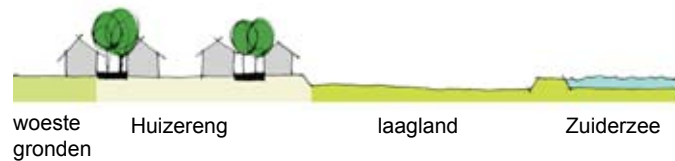
toekomstige ontwikkelingen (Blaricummermeent)

Ontwikkeling van de bebouwing

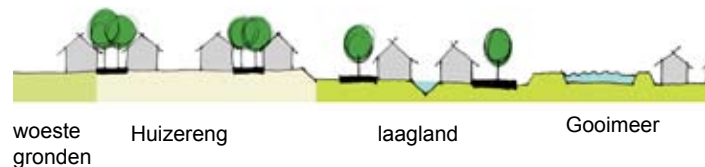
14de eeuw

na 1910

na 1945

Verandering van ontwikkelingsstructuur na inpoldering van de Zuiderzee. Naast ontwikkeling op het hoge gedeelte is het nu ook mogelijk om op het lage gedeelte te ontwikkelen.

Tot 1910 heeft in het dorp vooral inbreiding, door de herbestemming van boerderijen tot woningen, plaatsgevonden. Tevens heeft er een grootschalige uitbreiding ten zuiden van het dorp plaatsgevonden. Dankzij het fraaie afwisselende, lommerrijke landschap ontwikkelden de hoger gelegen zandgronden zich als vestigingsplaats van welgestelde Amsterdammers. Daardoor ontstonden langs de belangrijkste uitvalswegen (Naarderstraat en Nieuwe Bussummerweg), op de Eng, steeds meer villa's en vakantiehuisen. Teruggelegen van de weg vormen buitenplaatsen open plekken in het bos.

Tot aan de afdamming en (gedeeltelijke) inpoldering van de Zuiderzee in 1932 is Huizen geleidelijk aan blijven groeien volgens de principes van inbreiding, kleinschalige uitbreidingen en het bouwen van grote villa's langs belangrijke, lommerrijke lanen. Deze groei vond plaats op het hoger gelegen gedeelte in het westen (met name op de Eng) en bij de haven. Het verdwijnen van de Zuiderzee maakte een einde aan de visserij en luidde de opkomst van de industrie, bouwnijverheid en kaashandel in. Er werden enkele wijzigingen in de kern van het oude dorp aangebracht en de rafelige randen werden rechtgetrokken door het plaatsen van bebouwing. Het noorden en noordoosten van het dorp bleef zoals het was en werd een beschermd dorpsgezicht. Tevens ontstond er een herwaardering voor de natuurwaarden, waardoor grote delen van de bossen en heidevelden beter beschermd werden.

Doordat het dorp na de inpoldering niet meer aan de ruige Zuiderzee, maar aan het kalmere Gooimeer ligt, is het mogelijk geworden om naast de hoger gelegen zandgronden ook op de lagere gronden te bouwen. Na de inpoldering vindt dan ook, naast de ontwikkeling van het havengebied, de eerste grote uitbreiding op het lager gelegen gedeelte plaats. In de periode vanaf 1948 worden er in Huizen, net als in de rest van Nederland, een aantal naoorlogse woonwijken gebouwd. Deze wijken hebben vaak een open, rechthoekige structuur, scheiding van infrastructuur en veel strokenbouw van 2 tot 4 lagen hoog.

De echt grote verandering voor Huizen vindt echter plaats na 1967. Het dorp wordt aangewezen als groeikern en de bouw van de woonwijk Oostermeent wordt in gang gezet. Met de realisatie van deze en andere woonwijken wordt in deze periode het bebouwd oppervlak van Huizen bijna verdubbeld. Karakteristiek voor de wijken uit deze periode is het terugbrengen van de menselijke schaal in de stedebouw en het bouwen voor de bewoner. Wijken worden met een boomstructuur uitgevoerd waarbij een kronkelige hoofdonsluitingsweg toegang geeft tot verschillende woonvelden en de auto zo veel mogelijk uit het straatbeeld wordt geweerd. De bebouwing bestaat over het algemeen vooral uit eengezins rijwoningen met een kap. Naast het bouwen van deze wijken is het hoofdwinkelcentrum uitgebreid met gebouwen met openbare, maatschappelijke en uitgaansfuncties en is de aanzet gegeven voor een sociaal-economische as: de verbinding tussen het oude dorp en het nieuwe winkelgebied de Oostermeent. Het gebied met het gemeentehuis en De Graaf Wichman vormt de schakel tussen de sociaal-economische as en het oude dorp.

In meer recente ontwikkelingen wordt er een ander type stedebouw toegepast, waarbij meer wordt ingezet op de afzonderlijke architectonische eenheden en de kwaliteit daarvan. In dit kader zijn onder andere de nieuwe appartementengebouwen aan het Gooimeer 'De sfinxen' gerealiseerd.

14e eeuw
eerste vermelding

1854
aanleg haven

1910
inbreiding & villa's langs
uitvalswegen

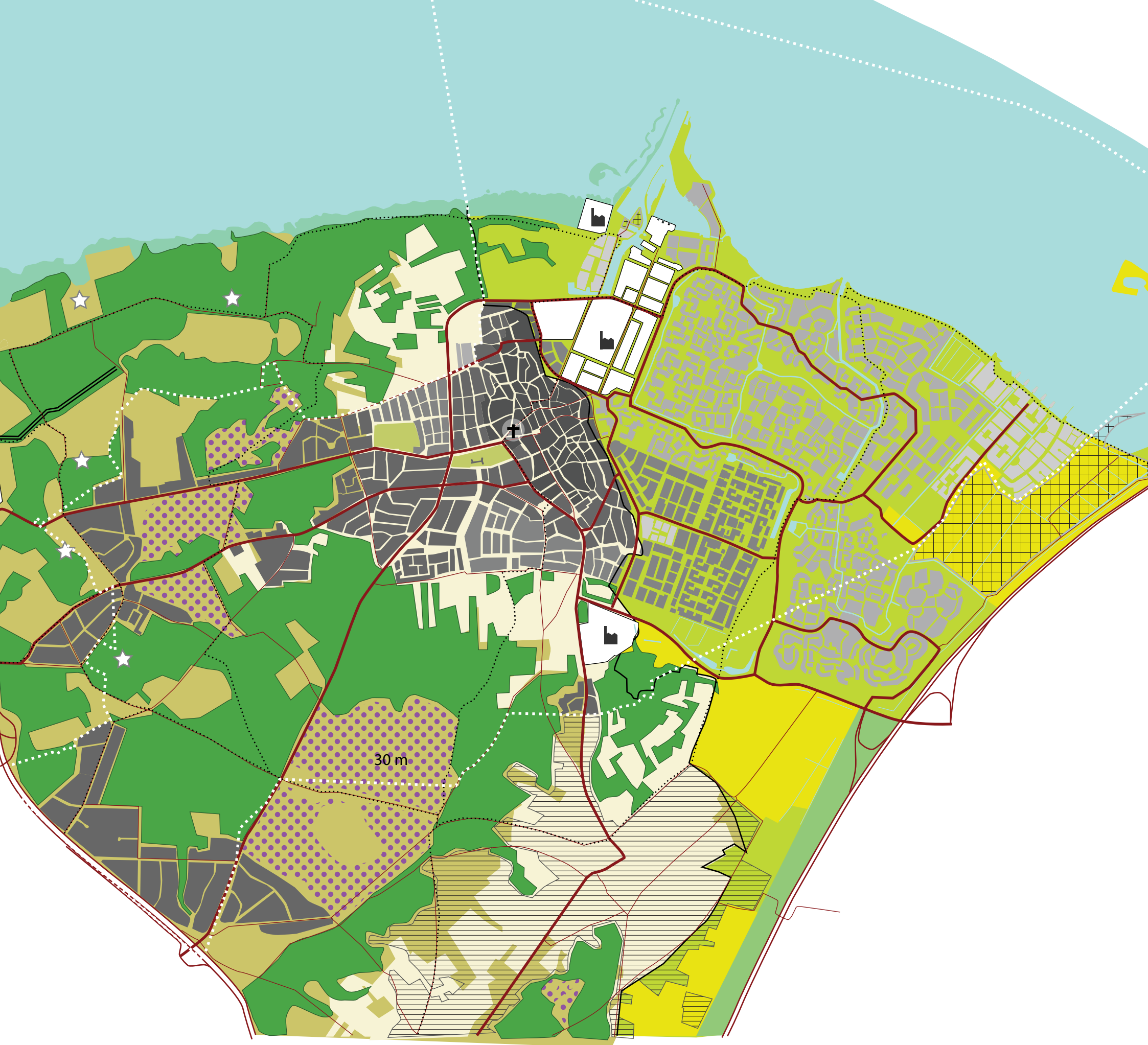
1932
inpoldering zuiderzee

1948
na-oorlogse woningbouw

1967
aangewezen als groeikern

1996
inzetten op architectonische
kwaliteit

heden

Heden: groeikern over het landschap

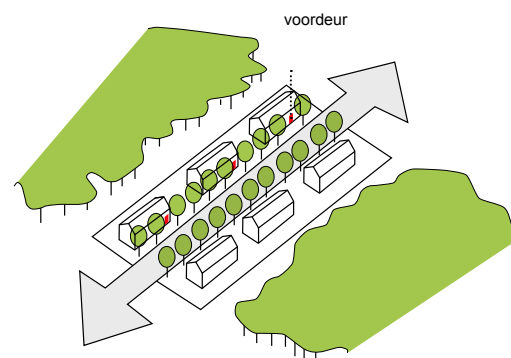
Legenda 2004

- hogere zandgronden
- akkerland
- lager gelegen weide
- polder
- dras en riet
- stedelijk groen
- bos
- heide
- water
- steilrand
- binnendijk
- bebouwing 1900
- bebouwing 1900-1940
- bebouwing 1940-1960
- bebouwing 1960-1990
- bebouwing hedendaags
- bouwlocatie Blaricummeent (incl. jachthaven)
- kern Blaricum / Laren
- wegen
- snelwegen
- fietsroutes
- buitenplaatsen
- industrie
- oude kerk
- gemeentegrens

Door de jaren heen is Huizen uitgegroeid van een dorp in het landschap tot een grote plaats. De landschappelijke beperkingen die sturend waren voor de ontwikkeling van het dorp Huizen zijn vervallen door de industriële revolutie en het verdwijnen van de Zuiderzee. Grootschalige uitbreiding van Huizen werd mogelijk, onafhankelijk van de landschappelijke ondergrond. Huizen heeft hiervan vooral gebruik gemaakt door grootschalige uitbreidingen op de lager gelegen gronden te ontwikkelen. Deze uitbreidingen worden voornamelijk gevormd door de groeikernwijken Huizermaat en Bijvanck, gerealiseerd tussen 1960 en 1990. Deze wijken zijn ontworpen vanuit een eigen, interne structuur en maken nauwelijks gebruik van de kwaliteiten, die het onderliggende landschap biedt.

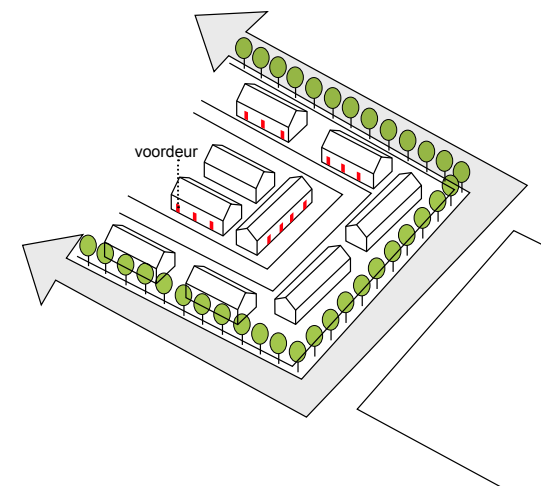
Door de enorme toename van de bebouwing, door de afname van het oppervlak aan bos en heide, door het realiseren van bebouwing op de laaggelegen delen en door het grotendeels introverte en autonome karakter van deze wijken is de relatie tussen dorp en landschap minder beleefbaar geworden. Huizen is sinds de jaren zeventig geen dorp in het landschap meer, maar een groeikern die over het landschap heen is uitgerold.

Het verschil tussen de hogere en de lagere delen is echter nog steeds karakteristiek voor de huidige structuur van Huizen. Op het hogere gedeelte is het oude dorp en de structuur met lommerrijke lanen met daarlangs villa's en villawijken leidend. Op het lagere gedeelte valt het op dat de wijken meer als eilanden, met daar omheen lussen van infrastructuur, functioneren. Wegen kunnen hier niet meer worden gezien als lanen, maar meer als parkways. Uitzondering hierbij is de sociaal-economische as, welke een brug probeert te slaan tussen het oude dorp en het nieuwe winkelgebied. Daarnaast heeft Huizen zich, met het strand en de ontwikkelingen bij de haven, meer op het Gooimeer gericht.

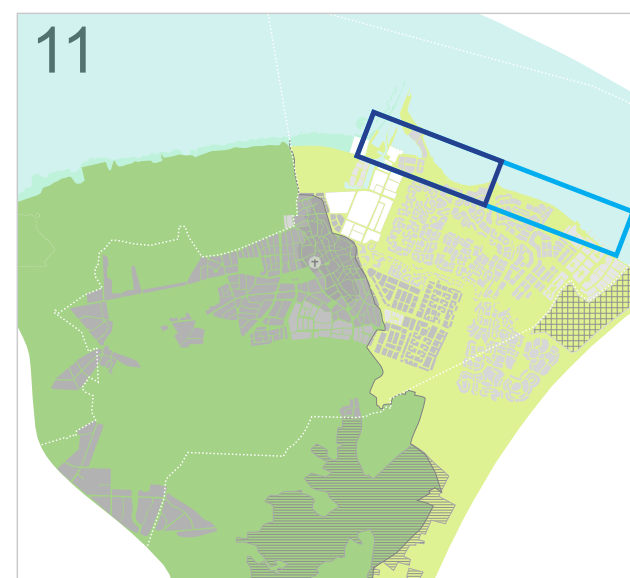
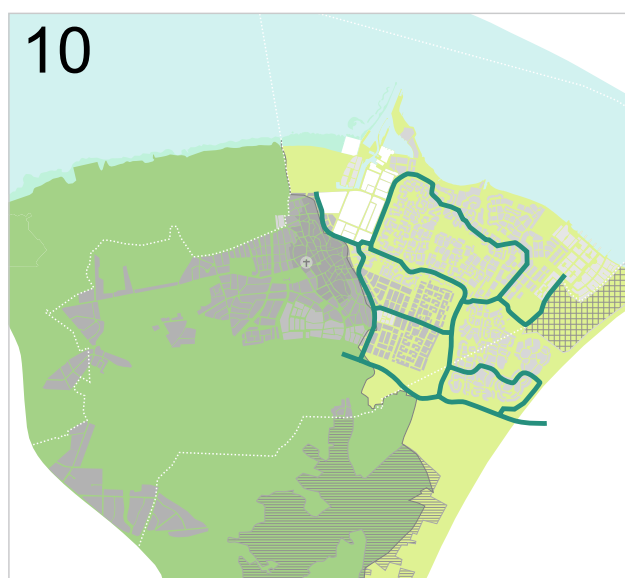
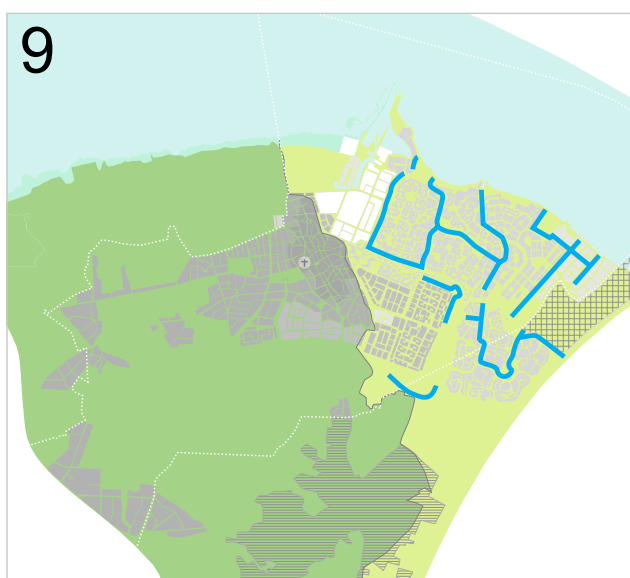
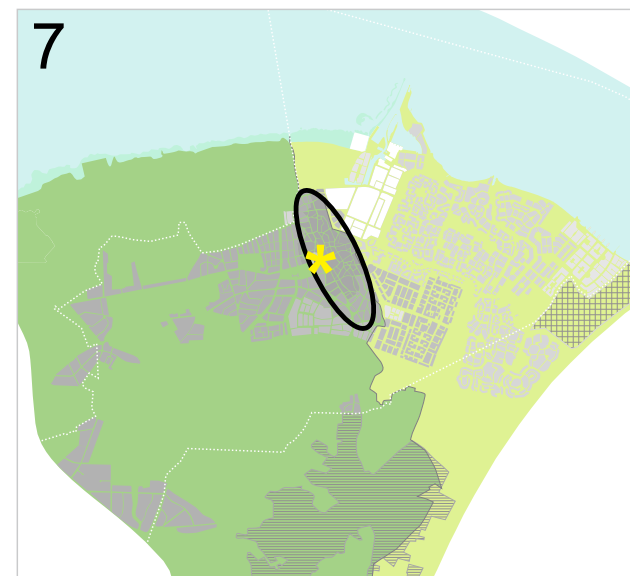
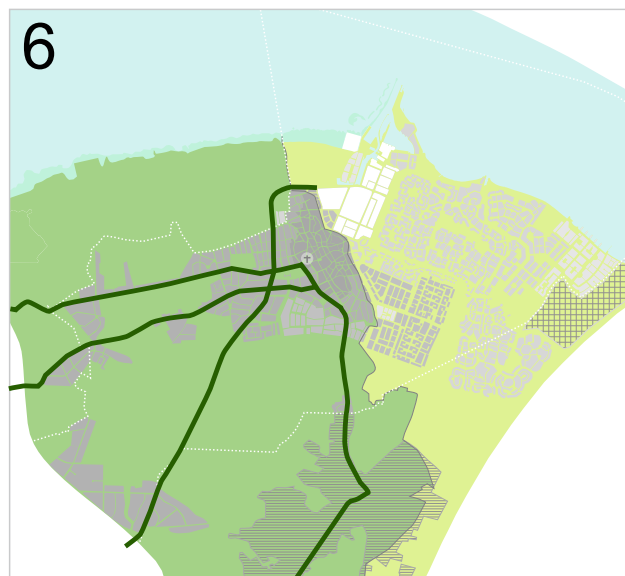
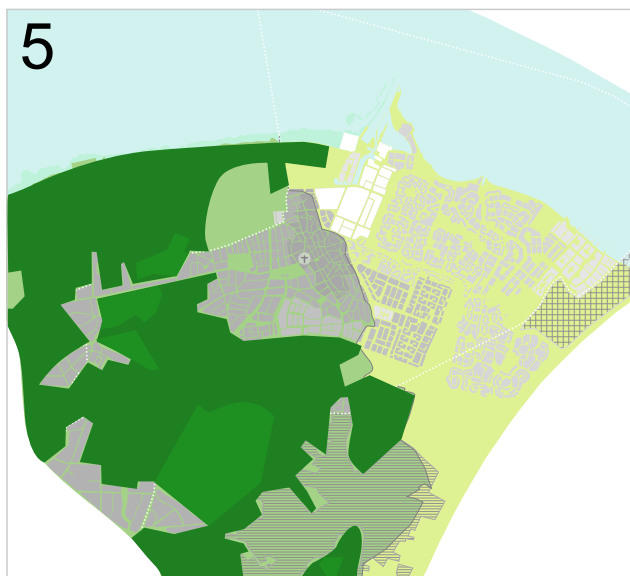
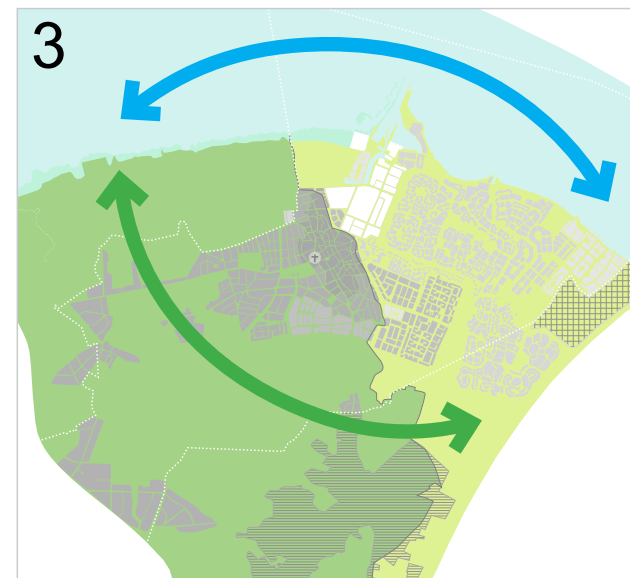
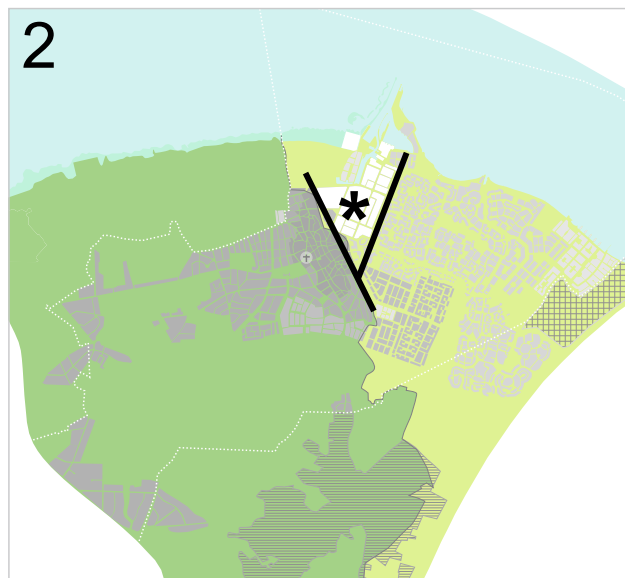
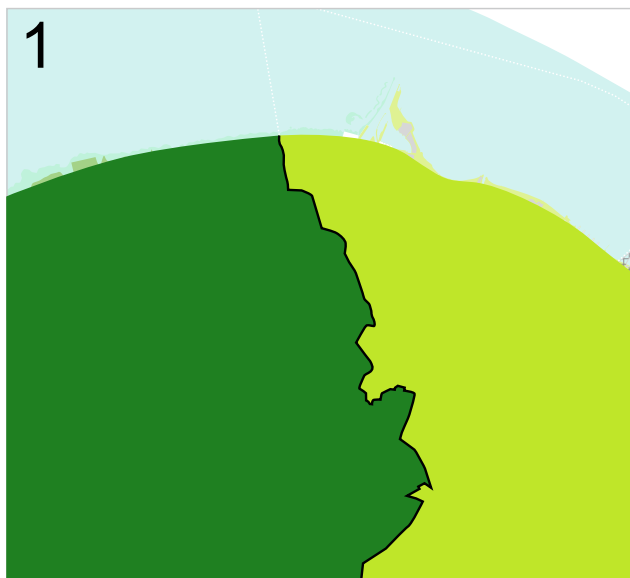
hooggelegen gedeelte

Bos en heide met lanen
De voorkanten van de woningen zijn gericht op de laan/ woonstraat. De woningen hebben direct contact met de hoofdstructuur.

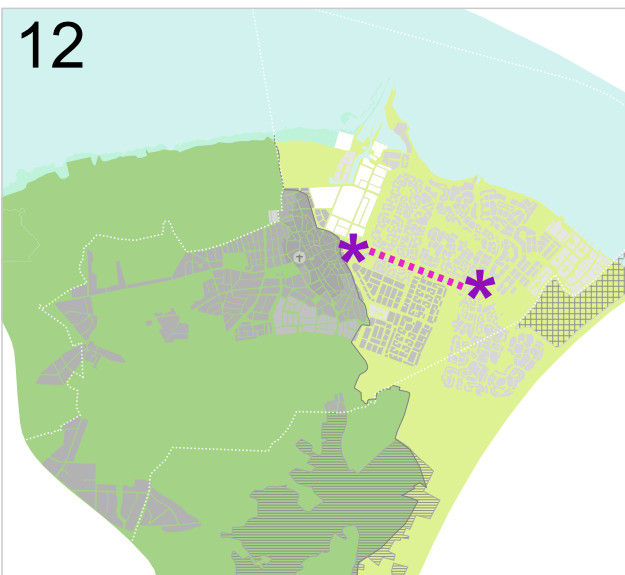
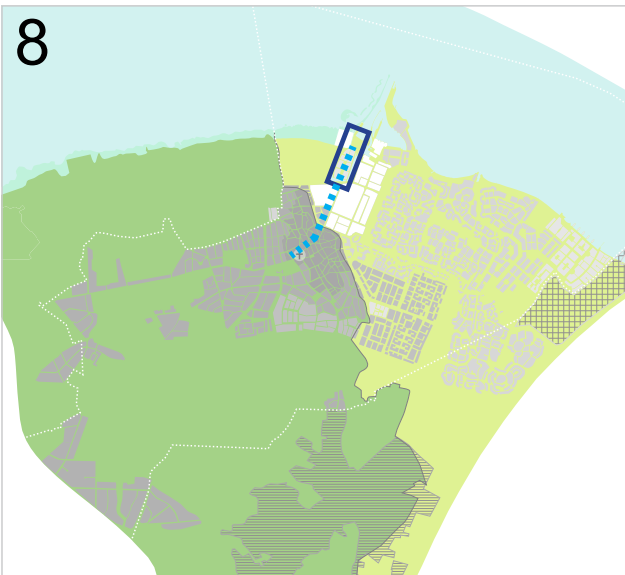
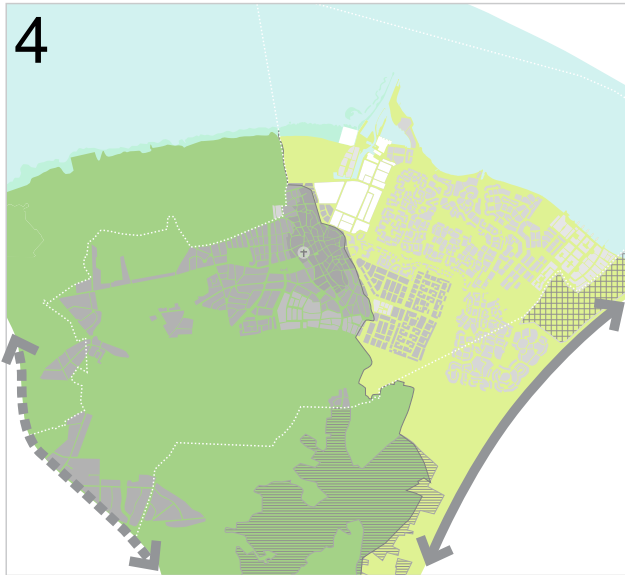

laaggelegen gedeelte

Parkways rond woningbouwgebieden
De voorkanten van de woningen zijn op de interne structuur van de wijk gericht waardoor langs de parkways vooral achterkanten te vinden zijn. De woningen hebben geen direct contact met de hoofdstructuur.

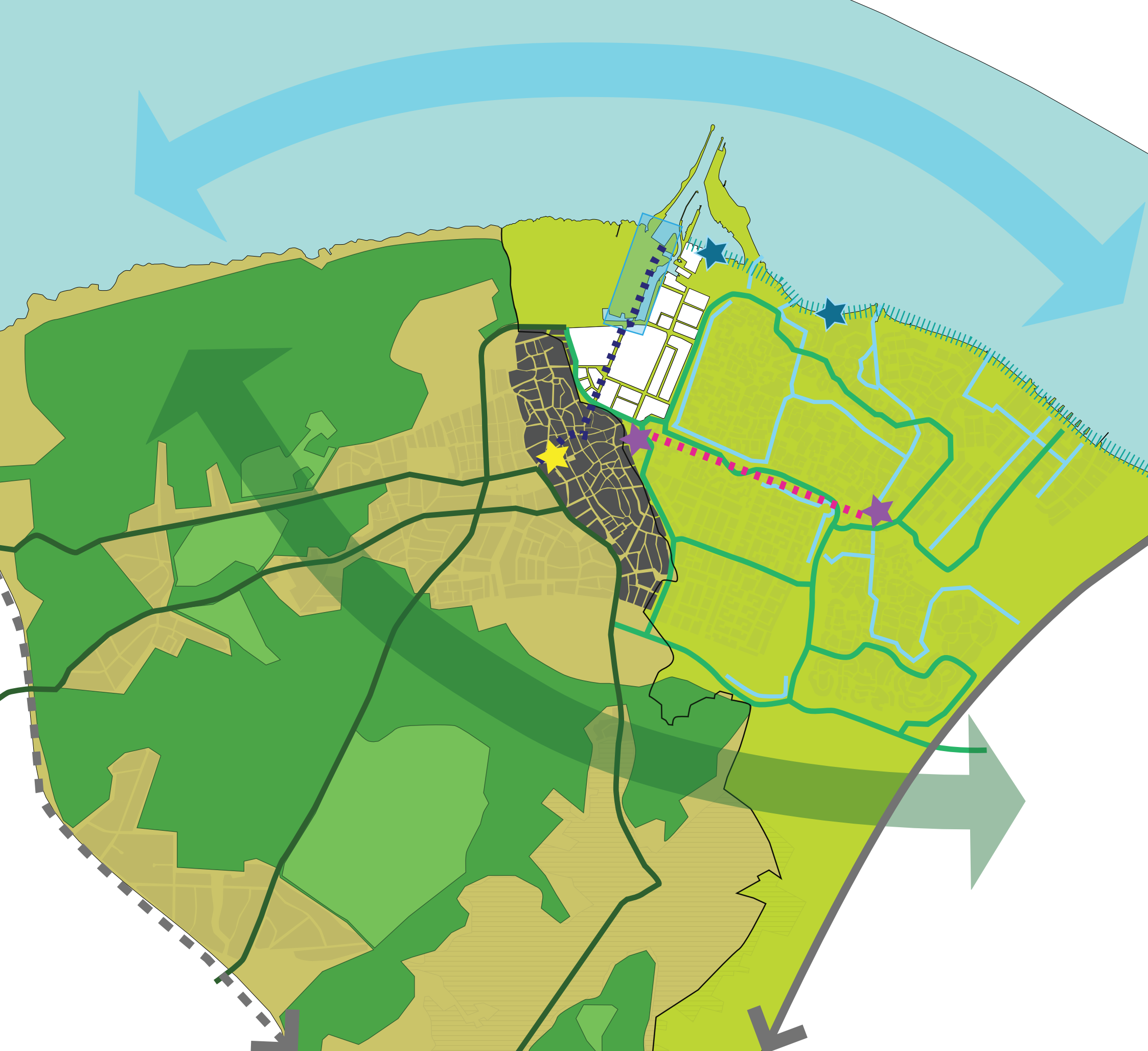

Ruimtelijk structurerende elementen

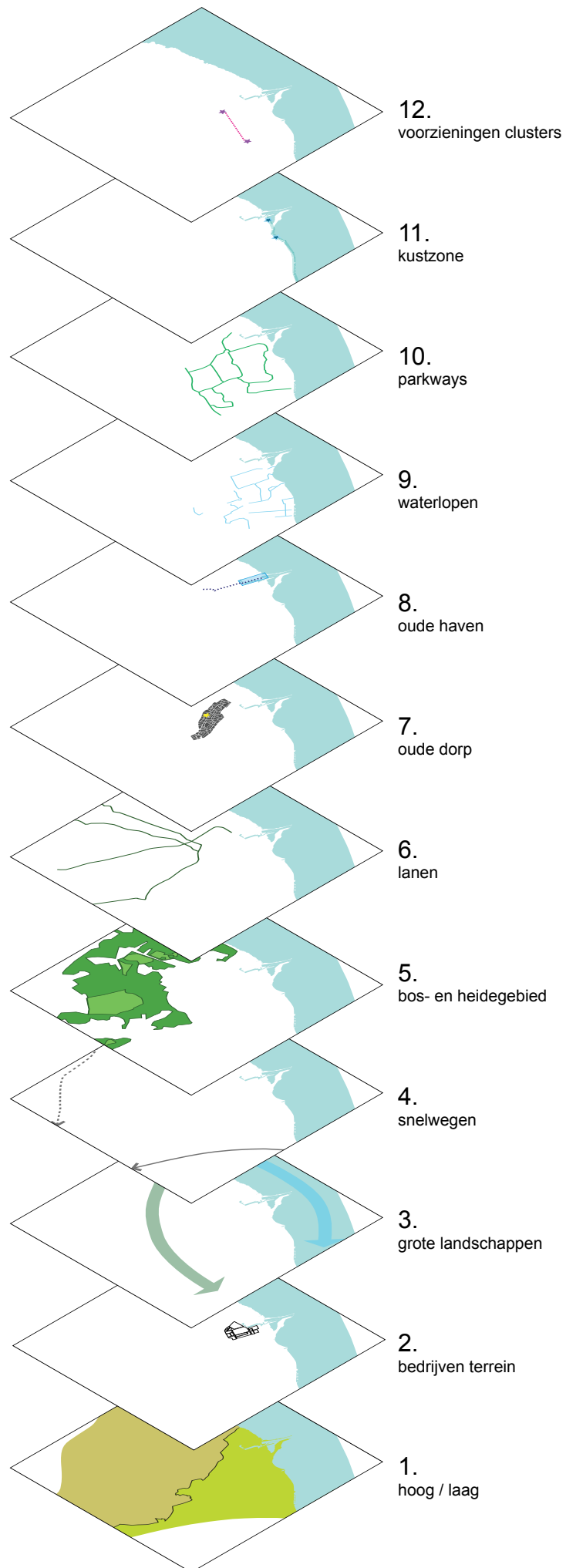
Ruimtelijk structurerende elementen zijn elementen die het landschap en het bebouwd gebied structuur geven. Deze structurerende elementen zijn essentieel voor de beleving en waardering van een gebied. In deze paragraaf worden de structurerende elementen van Huizen puntsgewijs benoemd.

- 1 Huizen bestaat uit een hooggelegen, lommerrijk deel en een laaggelegen, waterrijk deel. De overgang werd oorspronkelijk gevormd door een steilrand en dijk (veekering en waterkering).
- 2 Het bedrijventerrein met het havengebied ligt als een wig tussen de hooggelegen, lommerrijke woonbuurten en de laaggelegen, waterrijke woonbuurten in.
- 3 Huizen wordt omringd door twee grootschalige en kwalitatief hoogwaardige landschappen: het Gooimeer in het noorden en het bos-/heidegebied in het zuiden en westen.
- 4 Aan de oostkant vormt de snelweg een ruimtelijke grens: er is weinig passeermogelijkheid en het karakter aan de andere kant van de snelweg wijkt sterk af van de Huizense kant (open weidegebied versus bebouwd gebied). De snelweg aan de westkant wordt niet ervaren als sterke ruimtelijke grens: er zijn veel passeermogelijkheden en het karakter is aan beide zijden van de snelweg vergelijkbaar.
- 5 Kenmerkend voor het hoger gelegen gedeelte is de aanwezigheid van grote bos- en heidegebieden, die een omsloten, lommerrijk landschap vormen.
- 6 In het hooggelegen, lommerrijke gedeelte wordt de hoofdstructuur gevormd door lanen. Deze lanen zijn ruimtelijk sterke elementen. Ze verbinden bos, heide en de verschillende woonbuurten met elkaar en met het oude dorp.
- 7 Het oude dorp is een belangrijke verbijzondering in het hoger gelegen gedeelte. Het ligt tegen de steilrand/dijk naar het lager gelegen gedeelte aan, en heeft daardoor een langgerekte vorm. De historische stedenbouwkundige structuur en de kleinschalige bebouwing zorgen er voor dat het oude dorp een eigen karakter heeft. Door de positionering langs de steilrand/dijk en door het kenmerkende karakter vormt het oude dorp de ruimtelijke schakel tussen het hoger en het lager gelegen gedeelte van Huizen. Het hart van het oude dorp ligt rond de Oude Kerk en het Oude Raadhuisplein.
- 8 Van oorsprong is de verbinding tussen het Gooimeer met het oude havengebied en het hart van het oude dorp (de Havenstraat) een structurerende lijn. Momenteel is alleen het deel van deze lijn dat langs de oude haven ligt structurerend.
- 9 Kenmerkend voor het lager gelegen gedeelte is de aanwezigheid van watergangen in en om de woongebieden. Een enkele watergang is structurerend (bijvoorbeeld de Aanloophaven, die uitkomt bij wijkcentrum Oostermeent).
- 10 De hoofdstructuur van het lager gelegen gedeelte wordt gevormd door parkways rond woningbouwgebieden. De parkways hebben meestal een royaal en groen profiel.
- 11 De kustzone is een belangrijke verbijzondering in het lager gelegen gedeelte. Vooral de jachthaven, het recreatiestrand en het nautisch kwartier vormen een ruimtelijke en functionele verbinding tussen Huizen en het Gooimeer.
- 12 In het lager gelegen gedeelte liggen twee grote voorzieningencusters: rond Plein2000 en wijkcentrum Oostermeent. Tussen deze voorzieningencusters ligt een zone die bedoeld is als sociaal-economische as: een structurerende stedenbouwkundige verbindingssas.

Hoofdstructuur

Alle hiervoor genoemde elementen, samen met hun onderlinge interactie, vormen de hoofdstructuur. Op de pagina's hierna worden de verschillende kwaliteiten, knelpunten en kansen van de hoofdstructuur beschreven.

Handhaven kwaliteiten hoofdstructuur

hoger gelegen gedeelte:
lommerrijk

lager gelegen gedeelte:
waterrijk

oude haven

nautisch kwartier

jachthaven

recreatiestrand

Gooimeer

oude dorp

De hoofdstructuur heeft veel ruimtelijke kwaliteiten. Deze kwaliteiten dienen gehandhaafd en waar mogelijk versterkt te worden.

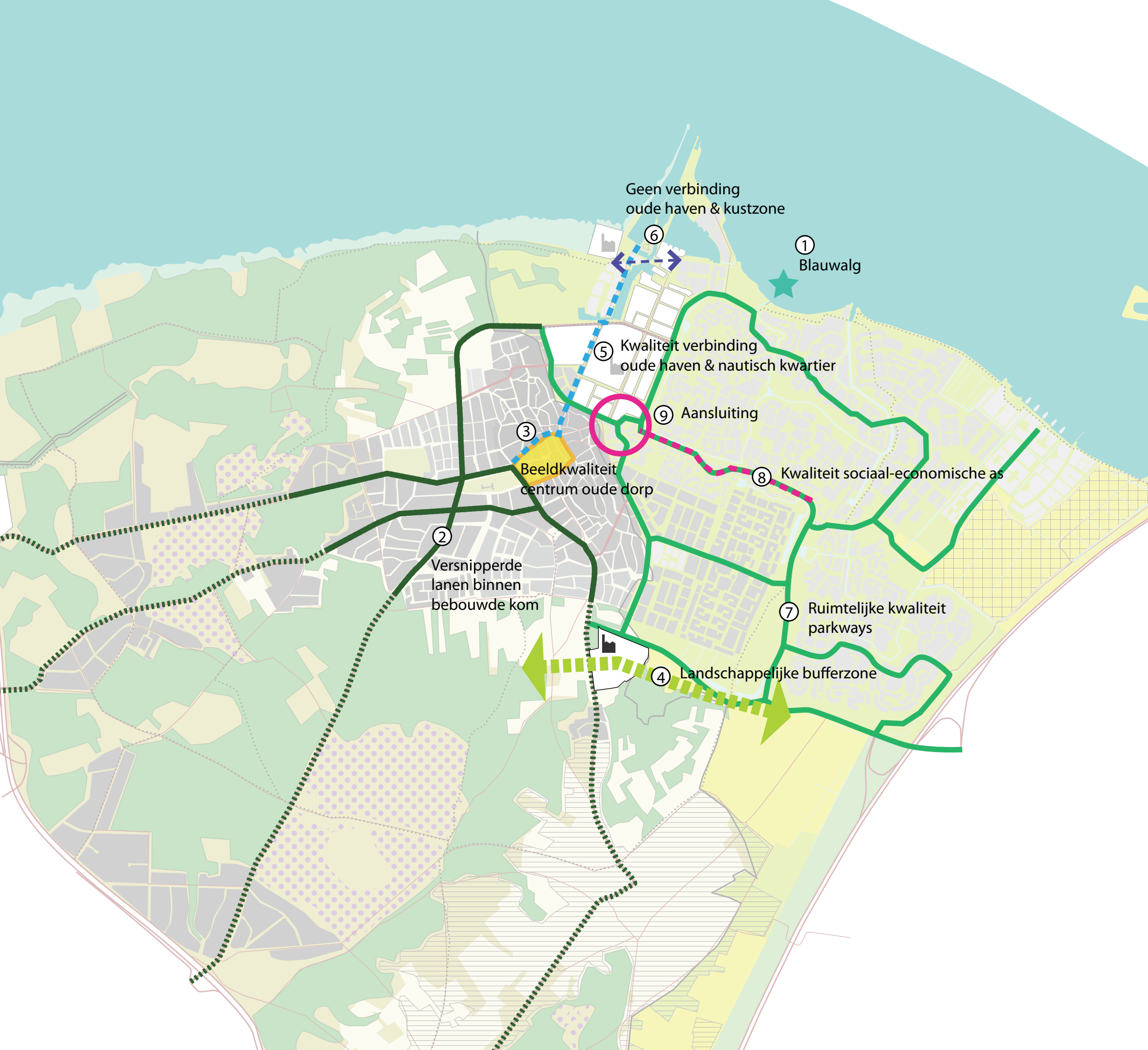
Het is van grote waarde dat Huizen zowel over een hooggelegen lommerrijk (1) als over een laaggelegen waterrijk (2) deel beschikt: daardoor hebben de verschillende delen van Huizen een eigen karakter.

Op het hooggelegen deel van Huizen hebben de bossen en heidevelden (3) een grote landschappelijke waarde. De historische lanen (4) vormen kwalitatief hoogwaardige structuurdragers die het overal aanwezige, lommerrijke karakter versterken. Deze historische lanen vormen fraaie routes naar Huizen.

De aanwezigheid van het oude dorp (5) vormt een essentiële waarde voor Huizen. Hier is Huizen ontstaan, de historische stedenbouwkundige structuur en veel van de kleinschalige bebouwing is nog aanwezig. Het heeft een herkenbaar karakter en is kwalitatief hoogwaardig.

Op het lager gelegen deel is zowel de aanwezigheid van de royaal opgezette parkways (6) als de aanwezigheid van water (7) een kwaliteit. De aanwezigheid van water accentueert het contrast met het hoger gelegen deel. De royaal opgezette parkways zorgen dat de hoofdinfrastructuur een structurerend karakter heeft.

De nabijheid van het Gooimeer (8) en de aanwezigheid van de kustzone met onder andere de jachthaven (9) en het recreatiestrand (10) is een grote kwaliteit. De zone met de Oude Haven en het Nautisch Kwartier (11) heeft zowel in aanwezigheid als in verschijningsvorm veel ruimtelijke kwaliteit.

Oplossen knelpunten hoofdstructuur

ontbrekende laanbeplanting

beeldkwaliteit centrum oude dorp

verbinding oude haven

aansluiting sociaal-economische as

Zoals hiervoor beschreven is, heeft de hoofdstructuur van Huizen veel ruimtelijke kwaliteiten. Daarbij is het meestal de aanwezigheid van de genoemde elementen die waardevol is, maar doet de ruimtelijke verschijningsvorm van deze elementen geen recht aan de potentiële kwaliteit. Voor een deel van de elementen vormt dat een knelpunt (omdat het bijvoorbeeld niet goed functioneert), voor een ander deel van de elementen vormt het een onbenutte kans (omdat het veel beter zou kunnen functioneren dan in de huidige situatie). Op deze pagina worden de knelpunten beschreven, op de volgende pagina worden de onbenutte kansen beschreven.

De aanwezigheid van het Gooimeer en het recreatiestrand biedt veel kwaliteit voor Huizen. De blauwalgen in het Gooimeer (1) beperken echter het functioneren van het Gooimeer voor Huizen. Het is voor Huizen van groot belang dat de waterkwaliteit van het Gooimeer wordt verbeterd tot zwemwaterkwaliteit, zodat er altijd gezwommen kan worden. Er zijn meerdere oorzaken aan te wijzen voor de aanwezigheid van blauwalgen in het Gooimeer. Een deel van deze oorzaken wordt met de bronaanpak in het project BEZEM aangepakt. Het is echter niet zeker of de waterkwaliteit hierdoor voldoende zal verbeteren.

In het hoger gelegen deel vormen de historische lanen belangrijke structuurdragers. Deze lanen zijn voor een groot deel kwalitatief hoogwaardig, vooral in (de nabijheid van) de bebouwde kom is de laanbeplanting echter minder sterk en soms zelfs geheel verdwenen (2), zoals langs de Blaricummerstraat/Ceintuurbaan. Daardoor hebben de lanen juist op de plekken waar dat het meeste nodig is weinig tot geen structurerende functie. Door in te zetten op herstel van de lanen tot aan de grenzen van het oude dorp/de Oude Kerk kunnen deze historische structuurdragers worden versterkt en wordt de relatie tussen het oude dorp en het buitengebied verbeterd.

Het oude dorp vormt van oudsher het hart van Huizen. Het is nog steeds een kwalitatief hoogwaardig en hoog gewaardeerd gebied. Echter, vooral in het centrum van het oude dorp, nabij de Oude Kerk en het Oude Raadhuisplein, doet naoorlogse bebouwing en kwalitatief niet hoogwaardige openbare ruimte grote afbreuk aan het historische karakter en de charme van het oude dorp (3). De ruimtelijke samenhang tussen de Oude Kerk en het Oude Raadhuisplein is momenteel niet beleefbaar. Voor dit gebied is reeds een beeldkwaliteitplan opgesteld, waarin de benodigde verbeteringen worden beschreven.

Het bos- en heidegebied dat Huizen omringt is op één plek zeer smal (4). Hier ligt een fabrieksterrein tussen de Randweg en Blaricummerstraat (de kalkzandsteenfabriek en puinbrekerij) en het gemeentelijke gronddepot. De landschappelijke structuur is hier fragiel. Als de kans zich voordoet om het fabrieksterrein en het gronddepot uit te plaatsen kan dit gebied bij het omringende landschap worden betrokken. Hierdoor wordt de landschappelijke structuur versterkt en ontstaat een sterke ecologische verbingszone en een robuuste landschappelijke bufferzone tussen Huizen en Blaricum.

Huizen profileert zich als 'Haven van 't Gooi'. Het is essentieel dat de haven en de kustzone een goede relatie hebben met het centrum van Huizen, nu is dat echter niet het geval (5). De afstand tussen het oude dorp en het gebied langs de oude haven is vrij groot. De risicovolle industrie en de AWZI vormen een ruimtelijke en functionele barrière. De verbinding tussen de haven/kustzone en het oude dorp heeft niet de gewenste uitstraling: de functies, architectuur en openbare ruimte zijn ruimtelijk niet hoogwaardig. Het verbeteren van de openbare ruimte, het realiseren van een prettige fietsverbinding, het bieden van hoogwaardig openbaar vervoer en het toevoegen van attractieve functies kunnen de verbinding verbeteren. De verbinding tussen het oude dorp en de oude haven staat in Huizen reeds op de agenda.

Tussen het gebied langs de Oude Haven en de kustzone met jachthaven en recreatiestrand is momenteel geen verbinding aanwezig (6). Daardoor functioneert de kustzone niet als een samenhangend geheel en wordt de continue structuur van de kustzone onderbroken. Het realiseren van een langzaam verkeersverbinding tussen beide gebieden levert een structurele kwaliteitsslag voor het gehele gebied op. Daarnaast verbetert dit de aanwezige fietsroutes: onder

andere de Zuiderzeeroute (een lange afstand fietsroute) en het 'Rondje Gooimeer'.

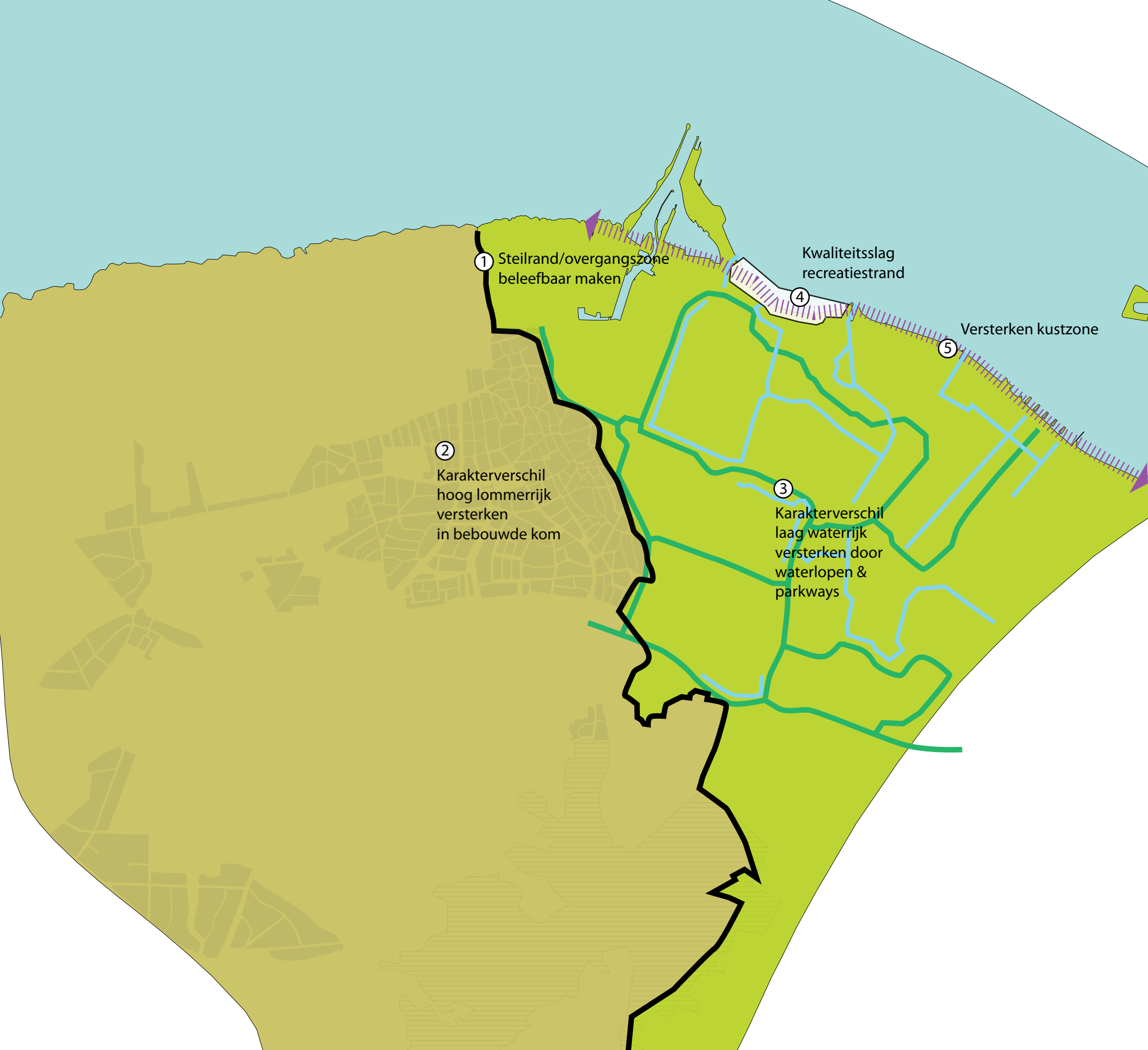
De parkways zijn brede profielen met een groen karakter. Momenteel verandert het profiel echter regelmatig en zijn niet alle delen even hoogwaardig ingericht (7). Regelmatig zijn achterkanten van de bebouwing op de parkways gericht. De ruimtelijke kwaliteit van de parkways kan verhoogd worden door deze een meer open karakter en een hoogwaardiger inrichting te geven. Het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van de parkways zal de huidige hoofdstructuur versterken en duidelijker leesbaar maken. Ter plekke van het stadspark betekent het transparanter maken van de beplanting dat het stadspark beleefbaar wordt vanaf de weg en daardoor bijdraagt aan een hoogwaardige en royale groene entree aan deze kant van Huizen.

De sociaal-economische as tussen wijkcentrum Oostermeent en de voorzieningen rond Plein2000 is destijds ontwikkeld als voorzieningenstrip om een 'brug' te vormen tussen wijkcentrum en woonwijk de Oostermeent enerzijds en de voorzieningen rond Plein2000 en het oude dorp anderzijds (8). Het functioneert momenteel echter niet als zodanig. Dat heeft een aantal oorzaken. Ten eerste is er een relatief grote fysieke afstand tussen de Oostermeent en Plein2000/het oude dorp, gecombineerd met een extra gevoel van afstand door het gebrek aan ruimtelijke relatie. Daarbij is er niet voldoende voorzieningenprogramma om de gehele strip te 'vullen': een deel van het oorspronkelijke programma is verdwenen (zoals een groot sportcentrum). Veel van de bebouwing langs de Huizermaatweg bestaat uit kantoren (met leegstand). Door dit eenzijdige programma is het geen levendig gebied. Rekening houdend met de grote behoefte aan woningbouwlocaties in Huizen en de beperkte beschikbare ruimte ligt er een kans om de sociaal-economische as te transformeren tot een divers woon-/werk-/voorzieningsgebied. Door het toevoegen van woonbebouwing wordt het gebied levendiger en krijgt het een hoogwaardiger uitstraling. Neveneffect daarvan is dat de afstand tussen de Oostermeent en Plein2000/het oude dorp gevoelsmatig kleiner wordt. Het is belangrijk om bij het denken over een nieuwe invulling van de sociaal-economische as rekening te houden met de eventuele komst van meer hoogwaardig openbaarvervoer.

De Huizermaatweg vormt de verbinding tussen wijkcentrum Oostermeent en de voorzieningen rond Plein2000. Ruimtelijk sluit de Huizermaatweg echter niet aan op Plein2000 (9). Ook gevoelsmatig ligt er een afstand tussen de Huizermaatweg en Plein2000. Dat wordt vooral veroorzaakt door het passeren van het bedrijventerrein en twee rotondes waar afgeslagen moet worden. Voor het ervaren van de hoofdstructuur van Huizen, voor de kwaliteit van de route en voor het gevoel van nabijheid tussen de Oostermeent en Plein2000 (en het oude dorp daarnaast) is het essentieel dat er een goede ruimtelijke relatie is tussen de Huizermaatweg en Plein2000. Een mogelijke denkrichting is om in de toekomst de Huizermaatweg door te trekken ter plaatse van het busstation en de verouderde stedenbouwkundige structuur aan te passen.

De snelwegen vormen een barrière voor het recreatieve netwerk. Eventuele kansen voor verbetering liggen echter buiten de gemeente Huizen.

Een algemeen knelpunt wordt gevormd door het versnipperde karakter van de hoofdstructuur. De routes zijn daardoor niet duidelijk. Door het oplossen van de in dit hoofdstuk beschreven knelpunten, vooral met betrekking tot de lanen en parkways, komt hier verbetering in.

① Steilrand/overgangszone
beleefbaar maken

Kwaliteitsslag
recreatiestrand

⑤ Versterken kustzone

② Karakterverschil
hoog lommerrijk
versterken
in bebouwde kom

③ Karakterverschil
laag waterrijk
versterken door
waterlopen &
parkways

Benutten kansen hoofdstructuur

De hoofdstructuur van Huizen heeft een aantal onbenutte kansen. Dit zijn de kansen die er liggen om de hoofdstructuur te versterken en/of te verbeteren. Het niet benutten van deze kansen levert geen structurele problemen op, het wel benutten van deze kansen levert Huizen echter een grote kwaliteitsimpuls op. Naast het op de kaart zetten van Huizen als toeristisch gebied zou het woon- en leefklimaat binnen de bestaande wijken door deze kwaliteitsimpuls diverser en hoogwaardiger kunnen worden. Hierdoor kan Huizen, op het gebied van woonkwaliteit, aan verschillende doelgroepen een geschikte woonomgeving blijven bieden.

De aanwezigheid van een hooggelegen en een laaggelegen deel in Huizen is een kwaliteit. Dit verschil kan op twee manieren verder geaccentueerd worden: door het karakterverschil tussen lommerrijk en waterrijk op de locatie van de oorspronkelijke steilrand/dijk (veekering en waterkering) beleefbaar te maken en door de karakterverschillen tussen beide delen te versterken.

De steilrand/dijk is grotendeels verdwenen. Het hoogteverschil is op veel locaties afgevlakt, met uitzondering van een deel langs de Baanbergerweg. Daar waar het hoogteverschil nog wel zichtbaar gemaakt kan worden, versterkt dat de herkenbaarheid. Waar dat niet mogelijk is kan gezocht worden naar een asymmetrische invulling van het profiel van de Baanbergerweg/ Eemlandweg/Melkweg/Gooilandweg, waarbij de oostzijde meer waterrijk en de westzijde meer lommerrijk ingericht kan worden (1).

Het karakter van het lommerrijke hooggelegen deel kan versterkt worden door in de bebouwde kom, met name in het oude dorp, waar mogelijk bomen toe te voegen en hagen in te zetten als erfgrens (2). Door het lommerrijker maken van het oude dorp krijgt deze een kwaliteitsimpuls: het wordt een prettiger verblijfsgebied en het karakter van het oude dorp wordt versterkt.

Het karakter van het waterrijke, laaggelegen deel kan versterkt worden door de bestaande waterlopen met elkaar te verbinden, bevaarbaar te maken en waar mogelijk te koppelen aan de parkways (3). Daardoor ontstaat een informeel waternetwerk en gaat het water een grotere rol spelen in de beleving en het functioneren van dit gebied. Wijkcentrum Oostermeent krijgt een eigen positie in het waternetwerk en kan daardoor gaan functioneren als informele haven voor omliggende buurten, waardoor het een aanvulling vormt op de jachthaven aan het Gooimeer.

De aanwezigheid van het recreatiestrand is een kwaliteit, de verschijningsvorm doet echter geen recht aan de potentie van de plek. Momenteel ligt het strand achter een rijbaan en parkeerplaats, de horeca ligt aan de andere kant van de rijbaan en is geïntendeerd op het noorden. Door dit gebied autovrij te maken ontstaat een prettiger en hoogwaardiger verblijfsgebied met meer kansen voor recreatie en horeca (4).

De kustzone ten oosten van de Oude Haven functioneert goed voor aanwonenden en recreanten. Er ligt een functionele wandel- en fietsroute. De routing en uitstraling van deze route kan op een aantal plekken verbeterd worden, waardoor het karakter continu hoogwaardig wordt en het een meer structurerende rol voor het omliggende gebied kan gaan vervullen (5).